

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЪ
ЗА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

ВЕСТНИКЪТЪ
Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЪ ИМАТЪ НУЖДА ОТЪ МОРЕ,
КАКТО ХОРАТА ОТЪ ВЪЗДУХА.

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ДВУСЕДМИЧНИКЪ ЗА МОРСКА ПРОСВЕТА И ОБНОВА

ДЪКОВОДИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година III.

Варна, 1 юли 1937 год.

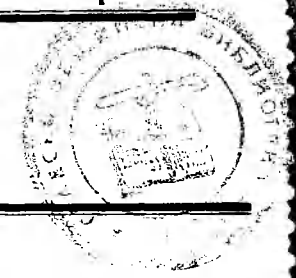
Брой 68.

На шестнадесети юни българския народъ бѣ ошастливенъ съ трепетно очаквания приемникъ на царствения тронъ, Н. Ц. Височество Князь Симеонъ — новата надежда за възхода и славата на Отечеството.

Нейно Величество Царица Йоана.

На шестнадесети юни българското племе подчерта своята сплотеност и безпредѣлна обичъ къмъ Августейшия домъ, като молитствува Всевишния за даруване здраве и бодростъ на боголюбивата Царица.

ПРОКЛАМАЦИЯТА НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЯ

къмъ българския народъ по случай рождението на престолонаследника князь Симеонъ Търновски.

Следъ радостното събитие въ нашия Царски Домъ, Негово Величество Царьтъ подписа следната прокламация:

ПРОКЛАМАЦИЯ КЪМЪ НАШИЯ ВЪЗЛЮБЛЕНЪ НАРОДЪ

Днесъ, сръда, 16 юний, 1937 год., въ 6 ч. 40 м. въ престолния ни градъ София, Нейно Величество Йоана, Царица Българска, княгиня Савойска, Наша Августейша Съпруга, съ божията помощ благополучно се освободи и роди отроче отъ мъжки полъ, на което дадохме името Симеонъ, престолонаследникъ, Князь Търновски.

Като обявяваме на нашия Възлюбленъ народъ горното така щастливо за нашия Домъ и за България събитие, призоваваме нашитъ съотечественици да възнесатъ заедно съ Насъ топли молитви къмъ Всевишния да пази Нашия Августейши Синъ, да Му дарува здраве и да Го закриля въ всички Негови дѣла, за благо, щастieto и напредъка на нашето мило Отечество.

На първообраза подписахъ собственоръчно

БОРИСЪ III Царь на Българитъ.

Прокламацията е приподписана отъ всички министри.

РЕЧЬТА НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЯ ОТЪ БАЛКОНА НА ДВОРЕЦА.

Не Ми е възможно да намъря достатъчно силни изрази, съ които да изразя предъ васъ благодарността си, отъ Мое име и отъ името на жена Ми Царицата, за вниманието, което вие така истински и сърдечно Ми засвидетелствувате. Не намирамъ думи да изкажа признателността, която изпитвамъ въ тоя моментъ за вашитъ тъй скъпи и благородни чувства. Мога само едно да кажа:

— Отъ сърдце и душа благодаря, драги братя българи!

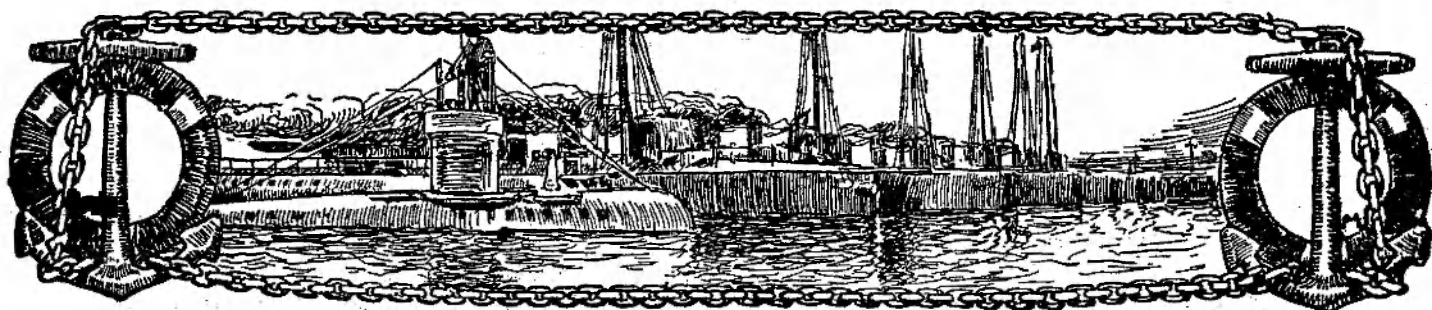
— Молитствувамъ Всевишния да дарува съ крепко здраве Моя Синъ, за да може той единъ день, съ преданность, вѣрность и любовь да служи на българския народъ — щастливъ, въ дни на миръ и благоденствие, когато България сигурно и спокойно ще крачи къмъ своя всестраниенъ и щастливъ възходъ.

Да живѣе България!

Последната снимка на Негово Величество Царя в адмиралска форма.

Фото Бончо Карастояновъ 1937 год.

ВЕЛИКАТА РАДОСТЪ.

Въ слънчевата утринъ на шестнадесети юни, велика радостъ заля хубавата българска земя.

Въ тоя паметенъ за нова България день, надъ Царския домъ изгрѣ ярка звезда и се изтръгна първата въздишка на животъ изъ младенческитѣ гърди на българския престолонаследникъ, Негово Царско Височество князь Симеонъ Търновски.

Никога събитие въ сжществуването на Третото българско Царство не е било отпразднувано така тържествено, съ такава дълбока и искрена радостъ, съ такъвъ незапомненъ ентусиазъмъ и бликащо отъ нови сили въодушевление.

Никога българското племе не е проявявало подобенъ непринуденъ и бележитъ изразъ на сплотеностъ, единство и възторгъ, отъ тоя въднитѣ на общата народна радостъ.

Още кѣнтятъ по дру-

миша и улици твърдитѣ стѣпки на младитѣ народни сили, готовитѣ за подвизи бойци и гражданството, манифестиращи своята нестихваща радостъ по всички кѣтища на Царството.

Още се носи надъ родната земя стихийното и гръмовито ура на ликуващия народъ.

Още свѣтлеятъ лицата, обляни въ великата радостъ на шастливото събитие.

Още блестятъ сълзитѣ отъ умиление, изтръгнати отъ затрогващитѣ моменти, на искрящитѣ отъ възторгъ очи на българина.

Заедно съ тая радостъ, надъ роднитѣ простори се носи и великиятъ духъ на Царь Симеона, славата и величието на древното българско царство.

Подъ спомена на това славно минало и сѣнката на бждешата прослава, се засилва и крепне самочувството на българския народъ.

Сега обнадежденитѣ

сърдца туптятъ по-буйно. Следъ тия дни на радостъ, главитѣ се издигатъ гордо и по-високо; стѣпкитѣ отекватъ по-твърдо и по-бойко, а погледътъ свѣтка отъ възторгъ и готовностъ за преданностъ и саможертва предъ олтаря на Родината.

Никога българскиятъ народъ не е билъ обхванъ отъ нестихващъ избликъ на непринудена радостъ; Никога българското племе не е подчертавало тѣй възторжено своята безпредѣлна обичъ къмъ Августейшето семейство и своята сплотеностъ около любимия Царь.

Заедно съ деня на великата радостъ, нова надежда озари душитѣ на българския народъ, който смилено отправи топли молебствия къмъ Небесния Отецъ за даруване престолонаследника съ бодро здраве и благоденствие, за напредъка, славата и величието на нашата скъпа Татковина.

Е Д Н А Б Е Л Е Ж И Т А Д А Т А .

Презъ топлия лѣтенъ день на шестнадесети юни, слънцето обгрѣща съ палящитѣ си лъчи тихитѣ води на Дунава и застаналитѣ на котва кораби отъ Дунавската полицейска служба. Тихъ вѣтрецъ леко поклаща сребърнитѣ листа на върбитѣ край голѣмата рѣка и нашепва тихата пѣсенъ на скорошна надежда.

Часътъ е десетъ. Морякътъ сигналистъ отъ крайбрѣжната кула размахва бързо къмъ корабитѣ ржнитѣ прѣпорци и открива станция:

„Бждете готови за салютуване!“

Трепетъ обзе корабнитѣ обслуги. Най-по-диръ!...

Развълнуванъ гласъ поде команди. Пърга-во и радостно всѣкой морякъ заема своя постъ.

Новъ сигналъ..... „Престолонаследникъ!“ Буренъ избликъ на радостъ. Громко „ура“ разтърси въздуха и отекна далечъ по Дунава и Левента. Стиснаха се за поздравъ дѣсници. Сълзи на безкрайна радостъ напълниха очитѣ.

„Черноморецъ“ бързо вдигна котва и съ пълненъ ходъ се спусна гордо край пристанищния кей на гр. Русе, гдето се закотви. Екнаха сирени и мощни свирки на кораби и фабрики. Оживление обзе града.

Ликуващи мъже, жени и деца бързо изпълниха прозорци, улици, площади. Разноцветни знамена украсиха сградитѣ и учрежденията. Общата радостъ обхвана и чужденцитѣ пребиваващи по шлеповетѣ и корабитѣ на русенското пристанище.

Въ 10 ч. 15 м. „Черноморецъ“ даде първия салютъ. Сиренитѣ

заехтѣха още по-силно. Отъ носа до кърмата на кораба гордо се издигнаха и радостно развѣха разноцветни прѣпорци, а на стожерния върхъ заплушя щандарта на Българския престолонаследникъ, поздравенъ съ грѣмогласно „ура“ отъ гражданството на брѣга.

поздрави къмъ щастливия български народъ.

Искрѣха очитѣ на преданнитѣ и самоотвержени дунавски моряци, които възторжено сърадваха възлюбения Вождъ и съ гордостъ поздравиха Царствения Младенецъ и Августейшата Му майка.

101 пжти отмѣрено проецаха топовнитѣ поздравитѣ на „Черноморецъ“, който вдигна котва и стремително се понесе срещу шумящитѣ пѣнливи вълни на Дунава.

Въ изпълнение твърдата повеля на своя командиръ, младитѣ дунавци изразиха своята радостъ и вѣрностъ къмъ любимия Царъ съ громкото си моряшко ура, което отекна презъ Балкана до престолния градъ и достигна щастливия Царски Домъ.

Да живѣе Негово Величество Царътъ!

Да живѣе нашата любима Царица!

Да живѣе Негово Царско Височество Князь Симеонъ, наследникътъ на българския престолъ!...

Това бѣха възторженитѣ възгласи презъ тоя бележитъ день, които завършваха съ громко и нестихващо ура.

Шестнадесети юни — най-свѣтлата и бележитата дата за българския народъ, който въ тоя день изрази безпредѣлната си обичъ къмъ любимия си Царъ.

Заедно съ въодушевлението на тоя день, радостно зашумѣха водитѣ на българския Дунавъ и отнесоха великата радостъ на щастливия български народъ къмъ поробения български брѣгъ на Добруджа и къмъ водитѣ на родното море.

Тр. Ивановъ

Августейшето семейство.

Народътъ ликува.

Облѣчени празнично въ снѣжнобѣло облѣкло, радостнитѣ дунавци се построиха върху кърмата на „Черноморецъ“. Преизпълнени отъ щастие пъргавитѣ артилериисти изпра-щаха единъ следъ другъ топовнитѣ

МОРСКИ ВЕСТИ

НАЙ-ГОЛЪМАТА ДЪЛБАЧКА ВЪ СВЪТА.

Корабостроителницата Шишау в гр. Елбинг — Германия, е положила въ строеж една дълбачка, която, съоръжена съ всички най-нови технически усъвършенствувания, следъ постройката си ще бже най-големата дълбачка въ свѣта.

Дълбачката, която е поръчана отъ Китайското правителство, има предназначение да действа по течението и устието на рѣка Янцекангъ, за отстранение на пѣсчинитѣ наноси.

По настоящемъ въ рѣката работи построената преди две години въ сжщата корабостроителница дълбачка „Шиенъ-зе“.

Новостроящата се дълбачка ще почиства и удълбочава рѣката, чрезъ изсмукване на пѣска и тинята.

Дълбачката ще има водоизмѣстване 10,000 бр. р. тона и машинни устройства съ мощностъ 7,000 к. сили.

Ежедневно тя ще може да изсмуква и изхвърля до 30,000 тона пѣсѣкъ.

НОВИ КОРАБИ ЗА ПРЕВОЗЪ НА ПЕТРОЛЪ.

Всеизвестното американско дружество за петролъ Standard Oil Comp. е поръчало въ корабостроителницата Германия — Килъ, постройката на три голѣми кораби, предназначени изключително за превозъ на петролъ.

Първиятъ отъ корабитѣ, „Henry Dundas“ е приключилъ вече пробнитѣ си плавания. Притежава следнитѣ данни: дължина 157'4, ширина 21'3, газене 8'99 метра; товароподемностъ 14,900 тона и единъ осемцилиндровъ двутактенъ Дизелмоторъ съ мощностъ 3,600 к. с., осигуряващъ на кораба скоростъ отъ 12'5 мили.

Вториятъ корабъ, който ще бже кръстенъ съ името „Esso Bolivar“ е спуснатъ вече на вода и се доустройва. Има дължина 147'8, ширина 21'3, газене 9'14 метра; товароподемностъ 14,700 тона и сжщия видъ моторъ съ мощностъ 3,600 к. с. и скоростъ 12'5 мили.

Третиятъ корабъ усилено се строи и въ края на юни ще бже въроятно спуснатъ на вода.

— Около 40% отъ общия тонажъ на Норвежкия търговски флотъ е съставенъ отъ наливни кораби, предназначени за превозъ на стоки въ наливно състояние.

ПЪРВОТО ТОРПЕДО ПРЕДИ 517 ГОДИНИ.

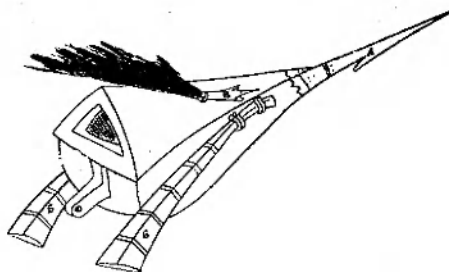
Въ Мюнхенската градска библиотека се намира твърде стариненъ и цененъ ръкописъ, представляващъ тайната книга на италианския механикъ Иоханъ Фонтана, написана въ 1420 год.

Съгласно събранитѣ данни, Фонтана презъ 1418—19 год. билъ ректоръ въ университета на Падуа.

За запазване изобретението въ тайна, всички описания на торпедото били отбелязани по особенъ таенъ шрифтъ и знаци. Въ последствие, нѣкой е успѣлъ да дешифрира текста, който, заедно съ приложената скица става разбираемъ и общоизвестенъ.

Фонтана се счита първиятъ човѣкъ, който изобразилъ първоначалния видъ на съвременното торпедо.

Съгласно описанията, изобретеното преди 517 години торпедо имало крушобразно тѣло, снабдено съ 2 странични и едно сръдно кърмила. Предната частъ на торпедото била изострена и завършвала съ тънка и яка кука, вътрешната частъ на която

А. Глава. Б. Странични кърмила. В. Ракети.

била запълнена съ барутъ, предназначенъ да възпламени главния барутенъ зарядъ намиращъ се въ широка частъ на тѣлото.

Отъ горе странично се прикрепвали две, струящи назадъ ракети, отъ действието на които следъ възпламеняването имъ, торпедото се насочвало къмъ целта.

Горивниятъ съставъ на ракетитѣ билъ разчетенъ, торпедото да достигне целта, преди окончателното имъ изгаряне.

При достигане на целта, острата частъ на торпедото трѣбвало да пробие дървената подводна стена на неприятелския корабъ, барутниятъ зарядъ да се взриве и следствие получената пробойна, корабътъ да се напълни съ вода и потъне.

Торпедото на Фонтана, споредъ своята конструкция наподобява построенитѣ отъ арабитѣ презъ 1258 год. малки, плаващи сѣдини съ подобно назначение.

Презъ следващитѣ вѣкове не е отбелязано нищо относно сѣдбата и използване торпедото на Фонтана.

Едва презъ миналото столѣтие се постави началото за постройката и усъвършенствването на съвременното торпедо, което по настоящемъ се счита за опасно и ефикасно оръжие за борба на море.

Названието „торпедо“ произлиза отъ рибата съ сжщото наименование, притежаваща особени органи, отъ които протича електрически токъ.

Посрѣдствомъ тия органи рибата нанася опасни удари.

ПРИВЕТСТВИЕ СЪ НЕЖЕЛАТЕЛНИ ПОСЛЕДСТВИЯ.

Общоприето е, когато воененъ корабъ посещава пристанището на нѣкоя държава, съ навлизането си въ териториалнитѣ води на страната, въ знакъ на приветствие народността, знамето и държавния глава, да даде опредѣленото число топовни изстрели съ ялови заряди.

При единъ такъвъ случай на приветствие (салютуване) преди 100 години е произлѣзла злополука съ твърде нежелателни послѣствия.

На 1 май 1834 год. американската фрегата „United States“ при навлизането си въ пристанището Тулонъ, трѣбвало да даде 21 топовни изстрела за френския кралъ Луи Филипъ. Първитѣ 18 изстрела били дадени благополучно, обаче 19 изстрелъ се указалъ съ бойно ядро, което попаднало въ кухнята на французката фрегата „Сюфренъ“, убило 2 и ранило 4 души моряци, като разпръснало обѣдната супа по горния подъ.

На френския корабъ веднага била вдигната тревога, орждията напълнени и насочени къмъ американския корабъ вече готови за стрелба. Въ това време пристигналъ изпратениятъ отъ американската фрегата офицеръ, който обяснилъ причината за нежелателния случай и молилъ за извинение.

По поводъ на това между Франция и Съединенитѣ Щати възникнали натегнати дипломатически отношения, като въпросътъ билъ окончателно уреденъ едва презъ месецъ мартъ следующата година, следъ гласуване отъ американското правителство двойна пенсия за загиналитѣ при злополуката френски моряци.

Отъ нѣмски: Куюджуклиевъ.

ОСВЕЩАВАНЕТО НА НОВИЯ КОРАБЪ „ВАРНА“.

Още нестихнала тридневната велика радост следъ шестнадесети юни, ново и знаменито събитие изтръгна

общъ възторгъ всрѣдъ варненското гражданство, което масово се стече за посрещане и осветяване на кораба „Варна“, най-новата и модерна придобивка на Българското търговско параходно дружество.

Къмъ 10 ч. на 20 юни кеятъ на Варненското пристанище бѣ задръстенъ отъ народъ, очакващъ пристигането на кораба „Варна“ и започване на тържеството. Почетна рота моряци при музика, официални лица и видни граждани сж заели опредѣленитѣ имъ мѣста.

По вълнолома, входнитѣ фарове, крайбрѣжнитѣ улици и морската градина сж застанали още отъ рано множество граждани, които съ нетърпение очакваха да зърнатъ задъ китния носъ на Галата, първата поява на новия корабъ въ водитѣ на Варненския заливъ.

Музиката свири звучни маршове, а погледитѣ сж отправени къмъ откритото море и очакватъ появата на кораба „Варна“.

Най-подиръ настѣпва раздвижване; гордо и величествено новиятъ корабъ завива задъ входния фаръ и бавно влиза въ пристанището, като поздравлява продължително съ своята парна свирка и при спущане на корабното знаме.

Намирашитѣ се завързани за кея кораби: „Родина“, „Царъ Фердинандъ“ и „Евдокия“, разцѣтени по случай тържеството съ знамена, сжщо поздравляватъ своя новъ събратъ съ парната свирка.

Моментътъ е величественъ и затрогва сърдцата. Свѣтящъ отъ чистота, украсенъ съ зеленина, обагренъ съ приятна гължбова боя, сж застанали по своитѣ мѣста моряци въ бѣло моряшко облѣкло; изобразяващъ хармонични и приятни за око корабни линии, лъхащъ на новостъ, свежестъ и съвършенство, „Варна“ оглежда стройната си снага въ тихитѣ води на пристанището и тържествено приставя на кея; посрещнатъ отъ всички съ свѣтящи отъ възторгъ очи и съ повишено

чувство на национална гордостъ.

На специално устроено и украсено съ знамена мѣсто на кораба се

на Рошъкъ и директорътъ на корабостроителницата „Нептунъ“, официалнитѣ лица, много офицери и граждани.

Епископъ Андрей въ съслужие съ нѣколко свещеници и хоръ отслужи водосветъ.

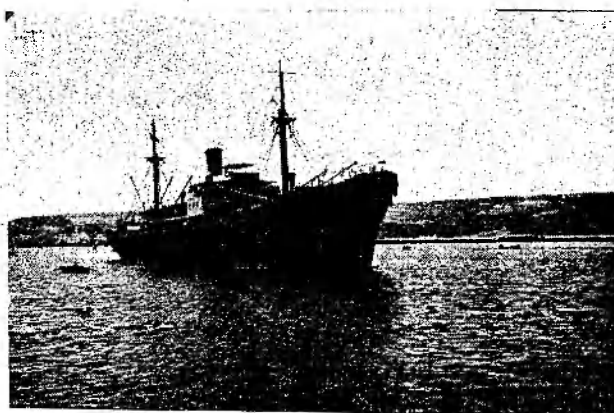
Следъ осветяването председателътъ на управителния съветъ на параходното д-во Св. Грековъ, подчертавайки щастливото събитие на българския народъ съ рождението на престолонаследника Негово Царско Височество князь Симеонъ Търновски, произнесе следнитѣ слова:

Държа въ ржцетѣ си олицетворението на националната ни гордостъ — свещенниятъ народенъ трибагренникъ. Това знаме, върху което невидимо сж написани престижа на България, престижа на любимия Царъ и престижа на нацията, около този трицѣтъ днесъ символично ще се олицетвори кръщаването на кораба „Варна“.

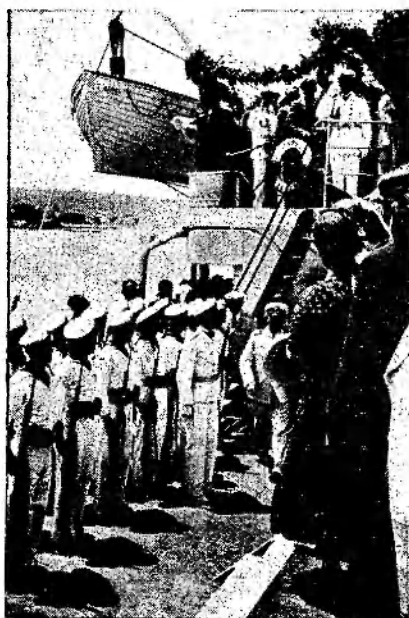
Българскиятъ народъ нѣма морски традиции, които следва да създадемъ. Този трибагренникъ, благословенъ и осветенъ отъ светата църква, ще бжде предаденъ отъ божиитѣ служители на кръстника, уважаемия кметъ на гр. Варна инж. Мустаковъ, който отъ своя страна ще го вржи на команданта, за да го постави на мѣстото, гдето това народно знаме ще изпълнява своята свещенна мисия.

Следъ това г. Грековъ даде кратки статистически данни относно дейността на българскитѣ търговски кораби презъ последнитѣ години: Изминатитѣ морски мили; тонажътъ на изнесенитѣ стоки; превозътъ на пътници и пр., като подчерта, че презъ настоящата година, до месецъ юни, отъ такса за превозъ на стоки, дружеството е предало на Б. Н. Банка чужда валута отъ 30,000 английски лири, което до края на 1937 год. ще достигне цифрата 100000 лири.

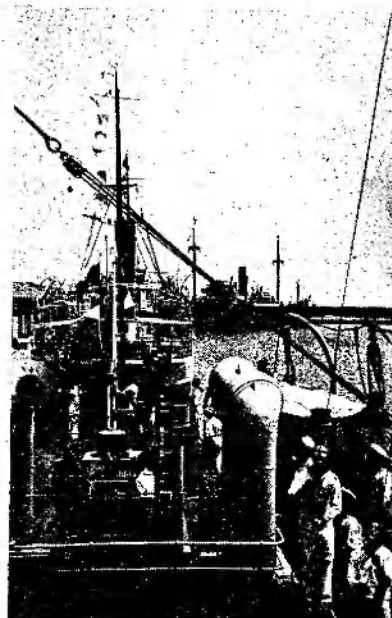
Всички износни стоки за пристанищата на Сръдиземно море, Сирия, Палестина и др. се пренасятъ вече изключително съ български кораби. Освенъ това дружеството съ своитѣ три голѣми кораби: „Родина“, „Балканъ“

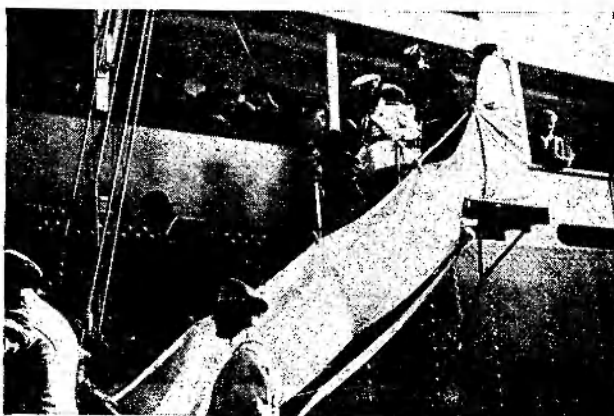
Пристигането на корабъ „Варна“ въ Варненското пристанище.

Моментъ, въ който командантътъ на кораба се отправя къмъ кърмата за вдигане на знамето.

Моментъ отъ тържественото вдигане на корабното знаме на най-новия нашъ корабъ „Варна“.

Воениятъ м-ръ Генералъ Луковъ при слизането си отъ „Варна“.

директорътъ на корабоплаването, директорътъ на желѣзницитѣ, кметътъ

и „Мария-Луиза“ поддържа търговското съобщение и съ пристанищата на Белгия, Англия, Швеция и Дания.

Новата задача на управата на Параходното дружество е да увеличи плавателния корабен състав съ с постройката на нови кораби от типа на „Родина“ за обслужване отбелязанитѣ държави.

Освенъ засилване движението по параходнитѣ линии до западно-европейскитѣ държави, управата на дружеството има намѣрение и мисли, че съ воля и желание, въ скоро време ще осъществи постройката на специаленъ туристически корабъ, пригоденъ за плаваща изложба на българското изкуство и култура.

Въ заключение г-нѣ Грековъ завърши:

„Ние всички трѣбва да впрѣгнемъ мжжественитѣ си усилия за да направимъ България цвѣтуща страна, която да върви къмъ все по-голѣми благополучия, за да може Негово Величество Царѣтъ и Неговия престолонаследникъ князь Симеонъ Търновски спокойно да царуватъ и управляватъ нашата хубава страна“.

Следъ това се извърши осветяването на корабното знаме, което, съ подходящи слова бѣ предадено отъ епископъ Андрей на Варненския градски кметъ.

Приемайки знамето г-нѣ инж. Мустановъ произнесе речъ, въ която между другото каза:

„Преизпълнени отъ неудържима, възторжена радостъ, която презъ последнитѣ дни буйно бликна отъ сърдцата на всички българи, понесени мощно върху крилетѣ на твърдата вѣра и свѣтлата надежда за по-щастливи български дни, укрепени въ спомена за свѣтлото минало на българскитѣ царе и българската могъща държава, днесъ ние сме тукъ, за да се поздравимъ и честуваме едно голѣмо завоевание на нашата българска настойчивостъ и предприемчивостъ.“

Смѣлятъ български морякъ отъ днесъ стѣпва по-здраво върху безбръжната морска ширъ. Народниятъ ни трицвѣтъ ще се разнася вече по-често и по-мощно презъ буритѣ на моретата по брѣговетѣ на близки и далечни страни.

Новиятъ голѣмъ успѣхъ на Бѣлг. търг. параходно д-во е успѣхъ и награда, за всички варненци и ние се радваме на най-новия български параходъ. А щастливото решение на управата на д-вото, той да носи името на нашия градъ изпълва сърдцата на всички варненци съ възторжена радостъ и благодарностъ.

Преизпълненъ съ тия чувства изказвамъ признателностъ отъ страна на варненци къмъ Управителния съветъ на Бѣлг. търг. параходно д-во

за неговото решение този мощенъ и красивъ параходъ да носи името на нашия градъ.

Съ готовност и голѣма радостъ, приехъ поканата да бѣжа кръстникъ на най-новия българския търговски корабъ.

Пожелавамъ той да разнася неморно плода на българската земя и трудъ по всички страни на свѣта, да пори мощно и неспирно морскитѣ талази по четирѣхъ посоки на свѣта, обкиченъ на чело съ името на морската столица на България, царицата на Черното море, бисерѣтъ на българската царска корона, слънчевата, ненагледна Варна.

Господинъ коменданте на корабъ „Варна“,

Приемайки тоя трицвѣтъ, осветенъ отъ светата ни църква, азъ Ви предавамъ тази българска светиня—корабиятъ народенъ трибагеникъ съ молба, да сплотите вашата самоотверженостъ съ смѣлостъта и всеотдайната работа на вашитѣ помощници и подчинени, за да разнасятъ символа на българската мощъ и величие по всички морета и страни на свѣта за непрестанния напредѣкъ на българския търговски флотъ и за славата на българскитѣ храбри моряци“.

Комендантѣтъ на парахода г. Ант. Георгиевъ поемайки знамето, даде увѣрение, че то ще служи на обслугата отъ кораба, като символъ за преданна и самоотвержена служба за родното корабоплаване и българско име.

Управителѣтъ на двореца Евксиноградъ г. Мумджиевъ предаде поздравления и благопожелания отъ името на Негово Величество Царя.

Вдигането на кърмовото знаме и стожернитѣ такива се извърши съ особенна тържественостъ. Флотската музика изсвири „марша на знамето“, присѣтстваващитѣ застанаха мирно и подъ звучитѣ на „Колѣ Славенъ“ бавно и тържествено се развѣ и гордо заплующъ надъ корабната кърма българскиятъ народенъ трибагеникъ.

Въ тоя тържественъ моментъ ротата моряци взе за почитъ, надъ пристанищнитѣ води отекнаха топовнитѣ поздравии на полицейскитѣ кораби и се разнесе громкото моряшко „ура“ на обслугитѣ отъ морскитѣ части и присѣтстваващитѣ върху горната палуба на „Варна“ официални лица и гости.

Следъ тоя затрогващъ сърдцата мигъ, министрѣтъ на търговията г. Бѣровъ произнесе следната речъ:

„Много се радвамъ, че на менъ се пада честта отъ името на правителството и отъ мое име да поздравя Параходното дружество съ тази ценна придобивка, която безсѣмнено ще увеличи неговата мощъ

и ще му създаде условия за проявление на инициативи и по-голѣма възможностъ за получаване по-пълни постижения.

Същевременно азъ пожелавамъ на Българското параходно дружество, въ скоро време да стане единъ мощенъ факторъ за стопанското преуспѣване на страната.

Г-нѣ председателю, приеете този хубавъ параходъ съ оная привѣрзаностъ и съ онази обичъ, съ която Вие приемахте предшествоващитѣ го единици. Пазете го като зеницата на окоото си, защото въ него сж съсрѣдоточени вашитѣ усилия и тия на много добри българи.

Използвайте го разумно и съ вѣщина, за да ви служи по-дълго време и по-ползотворно. Нека този хубавъ, великолепенъ, красивъ лебедъ да цепи свежитѣ и бистри води, които миятъ роднитѣ брѣгове; нека разсича тихитѣ води и на близки и далечни морета и разнася българското име и плодетѣ на трудолюбивия български народъ, който, подъ мѣдрото ръководство на нашия любимъ Върховенъ вождъ, въпрѣки всичко, ще напредва, ще крачи къмъ общо благополучие, къмъ общо развитие.

Да живѣе българското мореплаване подъ ръководството на първия български морякъ Н. В. Царя, да пребѣже България подъ Неговото мѣдро управление и подъ управлението на Неговата любима за българския народъ династия“.

Министрѣтъ на желѣзницитѣ г-нѣ Йововъ предаде орденитѣ, съ които Н. В. Царя благоволѣ да награди членоветѣ отъ управителния съветъ на параходното д-во и командующитѣ кораба лица съ следнитѣ думи:

„Негово Величество Царѣтъ предоловенъ отъ вашата моряшка служба къмъ Родината, ми възложи да Ви предамъ тѣзи ордени. Азъ пожелавамъ и за въ бѣдеще да проявявате тази настойчива и постоянна дейностъ за благото на сѣщата ни Татковина“.

Министрѣтъ на войната г. генералъ Луковъ отправи следното слово:

„Наистина, за едно кратко време благодарение напора на този всепобеждаващъ български духъ, който въ древността успѣ да победи и наложи съ мечъ и култура своето име далечъ на западъ отъ този брѣгъ; сѣщиятъ този духъ можа да вдѣхнови и васъ да укрепите волята си, за да дадете на българския народъ и българската корона най-хубавото дѣло — преуспѣването на параходното дружество.

Азъ ви поздравявамъ съ този голѣмъ успѣхъ. Но искамъ и да дамъ единъ съветъ на драгия комендантъ, съветъ на единъ войникъ.

Драги коменданте! Управлявайте

вашия хубавъ параходъ. Бродете по всичките ширини на моретата, смѣло и гордо като български войникъ и винаги помнете, че въ важната служба вие преди всичко служите на българското знаме, което така тържествено днесъ Ви повѣряваме. Но въ тази служба вие трѣбва да се отличите преди всичко съ честностъ, добросъвестностъ, съ акуратностъ, за да заслужите неговото покровителство. Това е пожеланието на единъ войникъ."

Следъ тия дълбоко напжтствени слова на г. Военния министръ отъ името на Морските части г. адмиралъ Ив. Вариклечковъ поднесе на председателя на управителния съветъ изящно изработенъ адресъ съ следното съдържание:

Господинъ Председателю,
„Да се мореплава е държавна необходимостъ, а да се живѣе — не е!"

Това е класическа максима, която основа бѣше въ разбиранията на единични градове и малки държавици презъ срѣдновѣковието, благодарение на което, тѣ станаха богати и велики, а нѣкои отъ тѣхъ и до днешенъ владѣятъ свѣта.

Морските пжтища сж най-жизненитѣ нерви за народното стопанство, а корабитѣ — животелнитѣ импулси, които го тласкатъ къмъ възходъ, — затова благосъстоянието на една нация се мѣри по качеството и количеството на нейнитѣ търговски кораби, а нейното могъщество — по това на военнитѣ такива, защото народи безъ флотъ сж слуги на другитѣ и тѣхниятъ трудъ обогатява само мореплаващитѣ.

Всѣки новъ корабъ означава ново забогатяване по отдѣлно на всѣки единъ гражданинъ на страната, защото корабитѣ сж най-добритѣ посрѣдници на стопанството, най-сигурнитѣ валутни доставчици и най-добритѣ бранители на държавната стопанска и политическа независимостъ.

Колко е жалко, че тѣзи истини не сж били съзнати още презъ първото и второто ни Царства? — Защото, вмѣсто да взема подъ наемъ чужди флоти за да бранятъ интереситѣ ѝ — а въ сжщностъ всѣкога да бжде изигравана — нашата държава можеше да има свой флотъ, фаталниятъ Цариградъ нѣмаше да остане непревземаемъ само за насъ българитѣ, държавата ни нѣмаше да преживѣе дветѣ робства и сждбата ни и тогава и сега би била много по-завидна.

За щастие, Третото ни Царство се намира подъ много по-щастлива звезда. То има като великъ покровителъ на своето мореплаване Н. В. Царя, подъ чието мждро рководство родното корабоплаване крачи съ ентузиазмъ и завиденъ устремъ къмъ прогресъ и всестранно засилване, едно отъ най-яркитѣ доказателства за

което е току-що осветениятъ параходъ „Варна“.

Ето защо, военниятъ флотъ ликува! Военниятъ флотъ най-искренно празнува и тържествува! Военниятъ флотъ салютува новия Ви и хубавъ корабъ „Варна“, защото въ него вижда една голѣма придобивка, единъ чувствителенъ етапъ къмъ модерно и могъщо национално мореплаване, а следователно — и къмъ могъща и велика България.

Дай Боже този корабъ да бжде последванъ отъ още много други такива!

Съ тия произнесени приветствия и благопожелания завърши официалната частъ отъ тържеството по освещаването на кораба „Варна“.

Следъ приключване на Богослужбата, епископъ Андрей обходи и поръси всички помѣщения на новия корабъ съ светена вода, а присъстващитѣ се разпрѣснаха по кораба за да го разгледатъ.

Действително корабътъ „Варна“ представлява последната дума на

опредѣлени промеждутѣци време и се отбелязва въ момента чрезъ стрелката на циферблата.

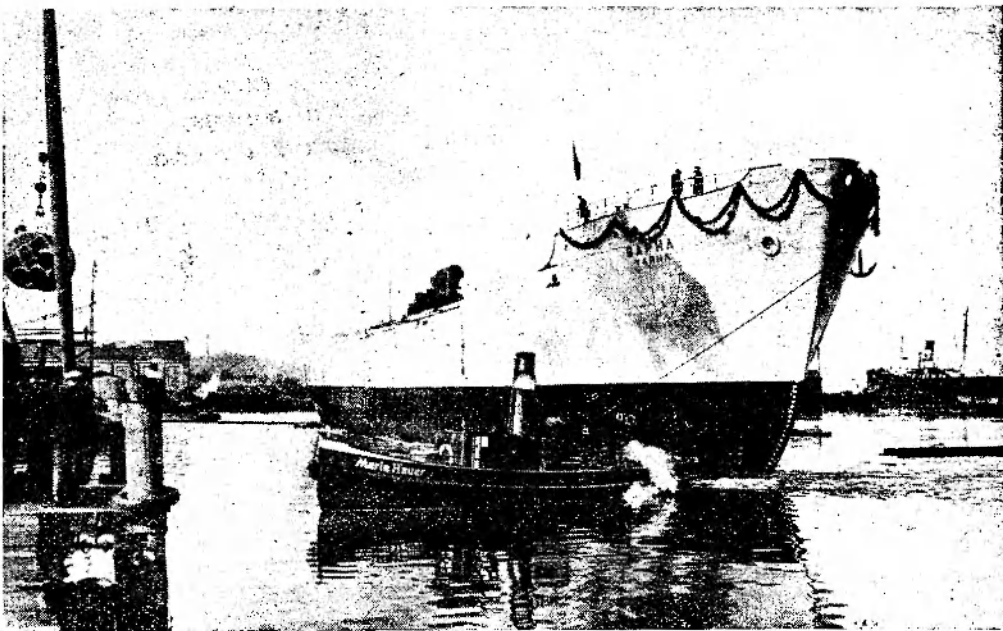
Съгласно програмата за тържество, „Варна“ се отдѣли отъ пристанищната стена и се отправи за излетъ покрай брѣговетѣ на Родното море.

Съ радостни и свѣтнали лица, милвани отъ свежия и прохладенъ морски вѣтрецъ, гоститѣ се любуваха на прекраснитѣ картини, които китнитѣ брѣгове и синитѣ водни простори разкриваха предъ радостния имъ погледъ.

„Варна“ се насочи къмъ североизтокъ и минавайки покрай двореца „Евксиноградъ“ поздрави продължително съ парната свирка.

Корабътъ минава покрай „Златнитѣ пѣсци“ и достигайки началото на Балчишкия заливъ завива и се отправя на югъ, къмъ устието на р. Камчия.

Незабравимъ ще остане трогателниятъ моментъ, когато „Варна“ се изравни съ линията на Ромжно-българската граница. Тогава предъ зора на ликуващия народъ се откриха

Корабътъ „Варна“ следъ спущането на вода.

корабостроителната техника. Той е най-новиятъ, най-модерно устроенъ и притежаващъ съвременнитѣ нововъведения на строителното и мореплавно дѣло корабъ, обслужващъ пристанищата на Ориента.

Високиятъ му команденъ мостъ е снабденъ съ най-новитѣ съоръжения и уреди улесняващи удобното и точно мореходство. При управлението на „Варна“ липсва кърмилното колело. Кърмилото заема желанитѣ положения въ лѣво и дѣсно отъ своето срѣдно положение и направлява движението на кораба съ помощта на два електрически бутона — просто, лекообслужващо и практично устройство.

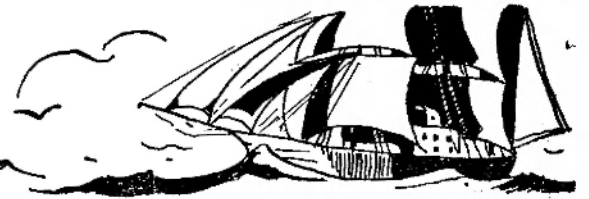
Дълбочината отъ водолинията на кораба се измѣрва автоматически съ помощта на еходномѣръ въ

бѣлитѣ сгради на Балчикъ и Каварна и обширнитѣ поля на Златна Добруджа, а далечъ въ дѣсно се очерта тънката ивица на Калиакра, позлатена отъ обилнитѣ слънчеви лъчи на свѣтлия и тихъ юнски день.

Тжга, дълбока тжга за поробената китна Добруджанска земя, като тъменъ облакъ премрежи погледа и сви сърдцето. Музиката засвири „Добруджански край“, който маршъ бѣ пригласялъ високо и съ въодушевление отъ всички присъстващи.

„Варна“, най-новиятъ корабъ на българския търговски флотъ развѣ гордо знамето и поздрави съ своето появяване и разпѣнване тихитѣ води на Балчишкия заливъ, китнитѣ поля на Добруджа, отнетото богато задземие на гр. Варна, — житницата на нашето Отечество. Куюджуклиевъ.

МОРСКА ЛИТЕРАТУРА

Елисавета Бълчева — Багряна.

М О Р Е Т О.

*Когато се плакнешъ, спокойно и свѣтло огряно,
и златния пѣсъкъ обливашъ съ елмазена влага,
и мълкомъ предъ своята горда възлюбена слагашъ
вѣнци водорасли и бѣли огърлици пѣна...*

*Когато растилашъ, — съсъ сребърни чайки обшита,
атлазната мантия, снела цвѣта на небето, —
и съкашъ примамвашъ, отъ сладостна нѣга обзето,
къмъ своята свѣтла безкрайностъ, гальовно разкрита...*

*—Тогава азъ искамъ—люляна надъ твоята бездна,
въвъ лодката гърбомъ да легна, очи да притвора,—
да съцамъ презъ клепкитъ слънцето нѣкъде горе,—
и въ лека забрава потънала, въ сънъ да изчечна...*

*Но после, когато бучаще и гнѣвно се мяташъ,
и съ яростъ подронвашъ крайбрѣжнитъ черни скали,
и сякашъ въвъ своята пастъ да погълнешъ земята
съзвало си всички стихии, страхотни и зли...*

*Когато изплашени, чайкитъ бѣгатъ високо,
и нѣкъде въ мрака сирени злокобно зоватъ,
и малкитъ лодки рибарски въ измамна посока
се сблъскатъ, и тѣнатъ безъ помощъ, безъ вѣстъ и
безъ пжтъ...*

*Тогава въ менъ пламва безумната жажда на риска—
съсъ своитъ мѣнички сили да влѣза въ борба—
и съ дрѣзко разкрити очи да те гледамъ отблизо,
—тѣй както се вглеждамъ и боря съсъ свойта сждба!*

МИЧМАНСКИ ВИЗИТЪ ПРИ НАЧАЛНИКЪ ФЛОТА.

Най-после следъ нетърпеливо очакване, нашиятъ морски портопей-юнкеръ И. бѣше произведенъ въ мичманъ II рангъ. Сега обаче, както и за всички други новопроизведени портопей-юнкери, следъ привършване отпразднуване производството върху корабитъ и брѣга, предстоеше да се извърши малко неприятниятъ, предвижданъ отъ правилницитъ, визитъ при началникъ Флота.

И тѣй, на първия следующъ недѣленъ преди обѣдъ, както всички други преди него, приготи се и нашиятъ мичманъ И. да направи първия си визитъ при своя най-вишъ началникъ, незабравимиятъ учителъ и водачъ на флота, Капитанъ I р. Х...

Съвсемъ новиятъ шюртукъ седѣше великолепно на мичмана. Свѣткашиятъ на слънцето сребрѣнъ шарфъ пристѣгаше елегантно стройната му фигура, а великолепната тригълка му придаваше сигурния и соли-

денъ видъ на старъ морски вълкъ. Гордо и самоувѣрено отпартува младиятъ мичманъ на стражевия корабенъ офицеръ и се отправи на брѣга за неособено приятния визитъ.

Завърналъ се отъ брѣга, азъ го запитахъ на обѣда въ каютъ-компанията: „Е, драги мичмане, какъ бѣше визитътъ при Капитана?“. — „Отвървахъ се много лесно:—Капитана го нѣмаше въ кѣщи и азъ само оставихъ визитната си картичка“—бѣше самодоволниятъ отговоръ на лесно преминалия това твърде неприятно изпитание мичманъ.

На следния денъ азъ бѣхъ страженъ офицеръ на крейсера. Къмъ обѣдъ, неочаквано, доста ме смути провикването на стражевия палубенъ морякъ: „Лодката на Началникъ флота приставна на лѣвата стълба“. — Дяволъ да го вземе!—Сигурно

ще има нѣщо—си помислихъ азъ, защото когато идваше и приставаше дори само шабна лодка, все излизаше нѣщо объркано, а сега—наистина—приставаше на борта бѣлата като лебедъ „Чайка“—лодката на началникъ Флота; а това сигурно съвсемъ не бѣше безъ нищо!...

Само следъ една минута предъ менъ вече се изправи старшината на „Чайка“, последванъ отъ двама други шабни моряци, които държахъ въ ржцетъ си нѣколко хубаво обвити съ тънки книги пакети и застанаха задъ своя началникъ—крѣмчия, който вземайки безупречно войнишкия стоежъ докладва: „Младшиятъ подофицеръ крѣмчия Иванъ Димитровъ, старшина на лодката на началникъ флота, Ви долага представането на лѣвата стълба отъ крейсера на лодката „Чайка“. Заповѣда ми е да предамъ на мичманъ И. отъ страна на началникъ флота, ка-

питанъ I рангъ X. едно писмо и седемъ пакета“.

Повикахъ веднага стражевия ординарецъ, за да вземе и занесе въ кабината на мичмана изпратенитѣ му предмети, обаче старшината на началническата лодка пакъ се изпъна като струнка и наново служебно докладва: „Заповѣдано ми е да предамъ писмото и пакетитѣ лично на мичманъ И. срещу разписка“.—Нѣмаше какво, заповѣдахъ да се извика мичмана за да получи пакетитѣ си...

Презъ това време почнахъ да се чудя, какви ще бждатъ тѣзи загадъчни пакети, които капитанътъ изпраща на новопроизведения мичманъ. Че мичманътъ вчера бѣше ходилъ да прави визитъ на капитана—това го знаехъ. Знаехъ сжщо, че визитътъ не бѣше се състоялъ и че мичманътъ, съгласно правилата, бѣше оставилъ само визитната си картичка. Но защо, по дяволитѣ, капитанътъ изпращаше тѣзи пакети на мичмана?

До като си блѣскахъ главата да търся обяснение на тази загадка, мичманъ И. дойде на палубата и, малко смутенъ, получи пакетитѣ и подписа разписката. Следъ това той отвори писмото и почна да го чете, а азъ любопитно го наблюдавахъ отъ страна. Заинтересованото лице на мичмана постепенно почна все повече и повече да се удължава до като най-после прие такова глупаво и нещастно изражение, че макаръ бѣхъ доста по-старши отъ него, и при това на стража, и трѣбваше да запазя служебната сериозностъ, не можахъ да не се изсмѣя съ гласъ и да почна да се радвамъ за това, което щѣхъ да науча.

Мичманътъ почна да ме гледа съвсемъ съсипанъ и като съ врѣла вода попаренъ, безъ да може да намѣри думи да заговори. Азъ прекъснахъ мълчанието: „Е, драги И., нима капитанътъ Ви изпраща още отъ сега подаръкъ за именния Ви день? — „Аха, хубавъ подаръкъ, на, моля, четете самъ!“, отговори побледнялъ мичманътъ; — при това той ми подаде писмото, което азъ най-внимателно почнахъ да чета.

Писмото гласѣше:

НАЧАЛНИКЪ ФЛОТА
на
Негово Величество
№
8 юний 1914 г.
Пристанище—Варна

Лично—повѣрително
За Господина
Мичманъ II р. И...
Крейсеръ „Надежда“
— на рейда при Варна.

Драги мичманъ И.,

До колкото ми бѣше възможно, изпълнихъ Вашата поржчка написана върху гърба на визитната Ви картичка, която вчера сте оставили у насъ при идването Ви да направите на менъ и на жена ми традиционния визитъ. Изпращамъ Ви чрезъ кръмчията на моята лодка, съ молба да удостовериете получаването имъ съ съответната разписка, следнитѣ отбелязани отъ Васъ предмети и униформени принадлежности:

1 Шарфъ—отъ офицерския магазинъ;

3 горни ризи—отъ магазинъ Герчевъ;

1 дузина прави яки—отъ магазинъ Парушъ (номеръ 37); понеже не ми бѣше известно коя форма предпочитате, взехъ Ви отъ „служебния“ образецъ;

2 чифта ржжавици № 7½—отъ магазинъ Герчевъ;

1 шише одеколонъ 7007—отъ магазинъ „Пролѣтъ“;

2 сапуна „Папазовъ“—отъ магазинъ „Пролѣтъ“.

За съжаление, не ми бѣ възможно да получа и Ви изпратя прането отъ перачката, защото Вие сте забравили да ми напишете върху картичката си адреса на перачката.

Вѣрвамъ да съмъ изпълнилъ желанието Ви, изпращайки Ви всички отбелязани върху гърба на визитната Ви картичка предмети.

Съ другарски поздравъ,

Оставамъ Вашиятъ

X....

Капитанъ I р. — Началникъ Флота на Негово Величество.

Ние се изгледахме съ мичмана дълго, право въ очитѣ, при което, струва ми се, менъ ми бѣше много по-весело, отколкото на мичмана, който, бедниятъ, поемаше въздухъ като че ли току що бѣше изплавалъ отъ 50 м. дълбочина... Следъ това, до като азъ, забравяйки положение-

то си на офицеръ на стража, избухнахъ въ хомерически смѣхъ, мичманътъ почна да изсипва цѣлъ купъ облекчителни ругатни: „Какъвъ съмъ идиотъ, такъвъ единъ набитъ дуракъ, такава безподобна свиня! Иде ми да се прѣсна отъ яды! Какво сега да правя при този безподобенъ бламъ?“

Азъ се опитахъ да го успокоя: „Драги И. сега нищо друго не остава, станалото вече станало, ами следната недѣля пакъ се запашете и при капитана на визитъ—да му благодарите и—главното, да се извините. Вие виждате, той не е сърдитъ и е взелъ случая отъ къмъ комичната му страна, така че това нѣма да Ви струва нито главата, нито пъкъ ще го последва... корабенъ арестъ?!“

Мичманътъ най-после съобрази какво е станало, почна да благославя ординареца си, който намѣрилъ фаталната визитна картичка при почистването тужурката на мичмана въ джоба му и я поставилъ въ кутийката при другитѣ, чиститѣ визитни картички.

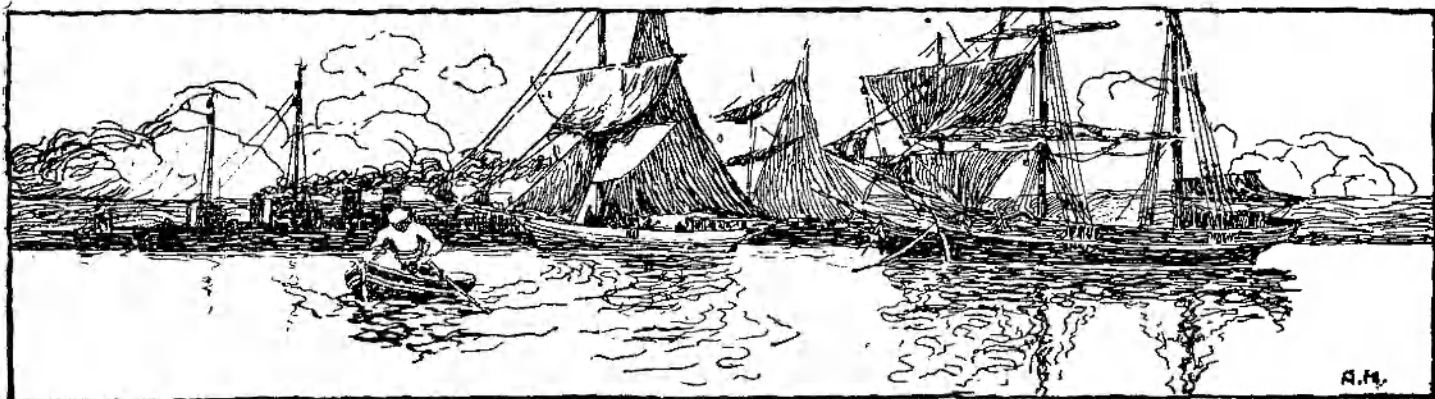
Повиканъ отъ мичмана, ординарецътъ му Пенчо, все не можеше да схване положението, въ което бѣше поставилъ мичмана си и продължаваше да увѣрява: „Ама Господинъ мичманъ, че не е ли зянь—че какъ да хвърля написаната визитна картичка: тя бѣше още съвсемъ чиста“...

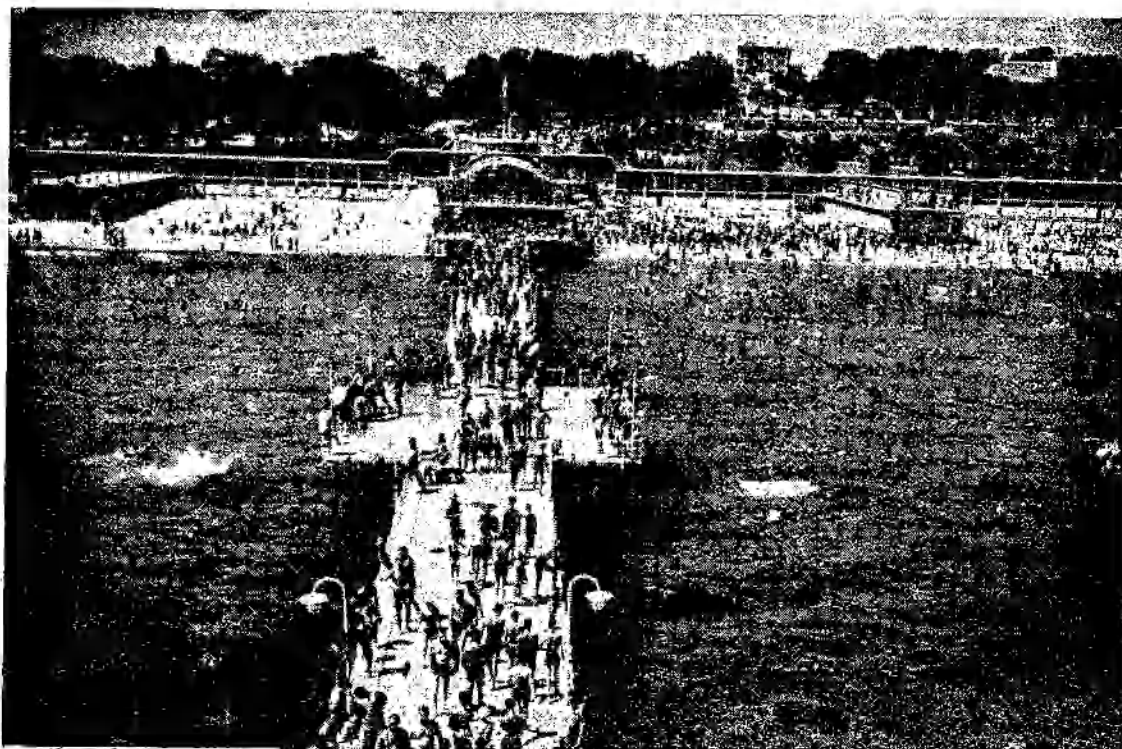
„Ама и азъ съмъ идиотъ!... Кжде ми бѣха очитѣ?...“—отдаде му справедливостъ съвсемъ съсипаниятъ мичманъ...

На следния день всички флотски офицери четѣха въ заповѣдъ по флота:

§ 3.

„По отношение правенето визити:—единъ особенъ случай ми дава поводъ да предупредя младитѣ офицери да не използватъ визитнитѣ си картички за да правятъ на гърбоветѣ имъ специални бележки за себе си или за даване поржчки на ординарцитѣ си, а още по-малко да си отбелязватъ на тѣхъ работи отъ интимно естество“... Антаресъ.

Пристаятъ на централните морски бани въ Варна.

Варна. — Площадъ „Независимостъ“ и началото на ул. „Царъ Борисъ“.